

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou ve věci

žalobkyně: J. L., nar. ..., trvale bytem P., kontaktní adresa: P.,

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963, se sídlem
Křížová 25, 225 08 Praha 5 (dále jen ČSSZ),

v řízení o žalobě ze dne 24.9.2018 proti rozhodnutí žalované ze dne 18.7.2018
č.j..... o invalidní důchod

takto:

- I. Rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 18.7.2018
č.j..... se zrušuje a věc se vrací k dalšímu řízení žalované.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Včasnou žalobou ze dne 24.9.2018 s připojenou kopií napadeného rozhodnutí se žalobkyně domáhala přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 18.7.2018 č.j....., jímž žalovaná zamítla její námitky a potvrdila rozhodnutí ČSSZ č.j..... ze dne 18.1.2018, kterým byla zamítnuta její žádost o invalidní důchod pro nesplnění podmínek § 38 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen **zákon**), neboť podle

posudku Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen **OSSZ**) Plzeň-město ze dne 13.12.2017 je od 25.9.2017 uznána invalidním pro invaliditu druhého stupně, když z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost o 60%, avšak v rozhodné době nezískala potřebnou dobu pojištění. V odůvodnění rozhodnutí ze dne 18.7.2018 bylo uvedeno, že podle vypracovaného posudku o invaliditě ze dne 9.7.2018 lékař ČSSZ dospěl k závěru, že žalobkyně není invalidní, i když se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole VI, položce 5b) přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen **vyhláška**), pro něž jí byla v rozmezí 30 až 45% stanovena míra poklesu pracovní schopnosti na dolní hranici rozmezí, tj. 30%, a zároveň lékař ČSSZ nenalezl důvod pro její snížení ve smyslu § 4 citované vyhlášky, proto nebylo námitkám žalobkyně vyhověno.

2. V **žalobě** žalobkyně mimo jiné vyjádřila nesouhlas s napadeným rozhodnutím s ohledem na svůj zdravotní stav, který se od posudku ze dne 13.12.2017 nijak nezlepšil, proto s jeho novým zhodnocením nesouhlasí, když svými námitkami rozporovala vznik nároku na výplatu invalidního důchodu, protože byla schopna doložit potřebné doby pojištění, proto přehodnocení stupně invalidity působí jako účelové proto, aby jí invalidní důchod nebyl přiznán a zpětně vyplacen. Požadovala nové posouzení zdravotního stavu a po provedeném řízení zrušení napadeného rozhodnutí ze dne 18.7.2018 a vrácení věci žalované k dalšímu řízení.
3. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě dne 5.11.2018 navrhla vzhledem k námitkám žalobkyně přezkoumání jejího zdravotního stavu Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen **komise** či **PK MPSV**) a pokud nebude posudkem posudkové komise prokázána invalidity žalobkyně, zamítnout žalobu jako nedůvodnou, v opačném případě ponechala rozhodnutí ve věci na úvaze soudu s ohledem na výsledky posouzení zdravotního stavu žalobkyně. Dále žalovaná připomněla, že se v námitkovém řízení nezabývala otázkou doby pojištění pro nadbytečnost, když ke vzniku invalidity žalobkyně podle posudku ze dne 9.7.2018 nedošlo. Ze zaslaného dávkového spisu vedeného žalovanou ohledně žalobkyně vyplývá, že napadené rozhodnutí ze dne 18.7.2018 bylo podle založené dodejky žalobkyni doručeno fikcí dne 30.7.2018.
4. Z obsahu vyžádaného **posudkového spisu OSSZ Plzeň-město** vedeného ohledně žalobkyně a v něm založeného záznamu o jednání a posudku o invaliditě této OSSZ ze dne 15.11.2017 a záznamu o jednání a opravného posudku o invaliditě ze dne 9.7.2018 k posudku ze dne 28.3.2018 vypracovaného v námitkovém řízení ČSSZ-pracoviště Plzeň vyplývá následující: Žalobkyně byla dle posudku OSSZ uznána dle § 39 odst. 1 zákona ode dne 25.9.2017 invalidní, a to pro invaliditu druhého stupně s tím, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole VI., položce 5c) přílohy vyhlášky, pro něž byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 60%, která ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky nebyla změněna. Naproti tomu dle posudku ČSSZ nebyla uznána invalidní dle § 39 odst. 1 zákona s tím, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole VI, položce 5b) přílohy vyhlášky, pro něž byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 30%, která ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky nebyla změněna (není však zjištělné, z jakého důvodu byl vypracován opravný posudek o invaliditě k posudku ze dne 28.3.2018).

5. V této projednávané věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců PK MPSV, jak vyplývá z § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění. Z těchto důvodů požádal soud PK MPSV – pracoviště v Plzni o vypracování posudku, který byl vypracován po jednání konaném dne 8.2. a 26.3.2019 za účasti odborného lékaře z oboru interního lékařství a psychiatrie; žalobkyně byla přítomna jednání dne 8.2.2019. Z obsahu tohoto posudku soud mimo jiné zjistil, že k datu vydání napadeného rozhodnutí (18.7.2018) byla žalobkyně invalidní dle § 39 odst. 1 zákona, šlo o invaliditu prvního stupně dle § 39 odst. 2 písm. a) zákona, neboť šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35%, nedosahoval však více než 49%, když datum vzniku invalidity bylo stanoveno 22.5.2018. Komise uvedla, že dle doložené zdravotní dokumentace a vyšetření žalobkyně internistou při jednání komise byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou určuje v souladu se stanoviskem internisty na rozdíl od OSSZ i ČSSZ je nikoliv postupně se stabilizující syndrom spánkové apnoe (navzdory non – compliance), ale mentální retardaci s poruchami chování, verifikovanou doloženými psychiatrickými nálezy, psychologickým vyšetřením i zhodnocením psychiatra při jednání komise, když ze souhrnné psychiatricko - psychologické dokumentace vyplývá, že žalobkyně je maladaptivní, psychopaticky organizovanou simplexní osobností s narušeným chováním a intelektem spadajícím do pásma lehké retardace při CIQ 64, z povahy onemocnění se sekundárně odvíjející se bagatelizací stanovených léčebných postupů a narušováním určeného léčebného režimu. Komise proto zdravotní postižení žalobkyně, které je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, hodnotila dle kapitoly V, položky 8b) přílohy vyhlášky 35% míry poklesu pracovní schopnosti, v níž zohlednila i referovanou anxiosně depresivní symptomatiku a doloženou pneumologickou problematiku, a tato míra poklesu ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky nebyla změněna. Výsledná míra poklesu pracovní schopnosti ve výši 35% odpovídá invaliditě prvního stupně s datem vzniku 22.5.2018 (psychiatrické vyšetření). Dále komise uvedla, že žalobkyně není schopna výkonu nadměrně psychické náročné práce, práce spojené s termínovanými úkoly, nočními směny, v prašném prostředí, je schopna jednoduché práce s minimální náročností na pozornost a odpovědnost s respektováním dalších stanovených kautel. Závěrem ještě bylo uvedeno, že hodnocení problematiky týkající se plnění a získávání doby pojištění není v kompetenci komise. Zdravotní stav žalobkyně je dominantně limitován mentálním postižením lehkého stupně s doprovodnými poruchami chování, v jehož důsledku je zčásti vyčerpán její pracovní potenciál; v obsáhlém diagnostickém spektru však komise nenalezla postižení, které by v souladu s platnou legislativou způsobovalo ztrátu pracovní schopnosti ve výši 50% a výše. (Stejnopis posudku byl doručen žalobkyni i žalované.)
6. **S účinností od 1.1.2010 je stanoveno v § 39 zákona** následující:
- (1) Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
 - (2) Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla
 - a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
 - b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
 - c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

(3) Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

7. V **§ 3 odst. 1 uvedené vyhlášky** je stanoveno: V případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pojištěnce má takový vliv na jeho schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace, že pokles pracovní schopnosti pojištěnce je větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u příčiny, popřípadě rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů (podle **§ 4 odst. 1** téže vyhlášky lze dolní hranici snížit až o 10 procentních bodů). V této věci pouze však podmínky pro zvýšení (snížení) míry poklesu pracovní schopnosti nebyly shledány, jak uvedeno shora.
8. Dle **§ 38 písm. a) zákona** má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle **§ 29**, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle **§ 31**, pokud nedosáhl důchodového věku.
9. Podle **§ 38 písm. a) zákona** má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle **§ 29**, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle **§ 31**, pokud nedosáhl důchodového věku.
10. Dle **§ 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb.**, soudní řád správní (dále jen **s.ř.s.**), soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen správní orgán). Ve věcech důchodového pojištění rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu (**§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.**).
11. Podle **§ 76 odst. 1 písm. a), b) s.ř.s.** soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí a proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění.
12. Dle **§ 78 odst. 1 věta první, odst. 4 a 5 s.ř.s.** je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení. Zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému, a právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán. Podle **§ 75 odst. 1 s.ř.s.** je pro soud rozhodující skutkový a právní stav, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tj. v této věci k datu 18.7.2018, a je povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (**§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.**).

13. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala přiznání invalidního důchodu z důvodů v ní uvedených. Po doručení shora uvedeného posudku PK MPSV ze dne 26.3.2019 má soud za prokázané, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované ČSSZ se u žalobkyně jednalo o invaliditu prvního stupně s datem vzniku 22.5.2018, proto je žaloba podaná důvodně. Soud tedy napadené rozhodnutí žalované ze dne 18.7.2018 bez nařízení jednání rozsudkem zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (**výrok I. rozsudku**) pro vady řízení (§ 78 odst. 1, 4 s.ř.s.) spočívající v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně, neboť žalovaná si neopatřila ve správním řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci. Dle citovaného posudku PK MPSV zdravotní stav žalobkyně od 22.5.2018 a tedy i k 18.7.2018 odpovídal prvnímu stupni invalidity, když míra poklesu její pracovní schopnosti činila 35%, avšak lékařem ČSSZ byla přiznána pouze míra poklesu 30%.
14. Po právní moci tohoto rozsudku bude žalovaná vycházet ze zjištění, že žalobkyně je dle posudku PK MPSV ze dne 26.3.2019 invalidní pro invaliditu prvního stupně od 22.5.2018, o čemž vydá rozhodnutí, které bude mimo jiné obsahovat i důvod vydání rozhodnutí – vznik invalidity prvního stupně (od uvedeného data), čímž bude realizovat rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 22.7.2019 č.j. 16 Ad 71/2018-40, když rozhodnutí o invalidním důchodu by byla vydala žalovaná v případě zjištění vzniku invalidity žalobkyně již v řízení o její žádosti či o podaných námitkách, přičemž podkladem pro vydaná rozhodnutí žalované byly posudky lékaře OSSZ a ČSSZ shora uvedené.
15. V zákoně o důchodovém pojištění a jeho prováděcích předpisech jsou konstruovány podmínky, které musí pojištěnec splnit, aby mu mohla být přiznána výplata invalidního důchodu, velmi striktně. Při posuzování nároku na invalidní důchod je tedy možno vycházet pouze ze zdravotního stavu žadatele (pojištěnce), tedy přiznané invalidity, za současného splnění další zákonné podmínky, a to potřebné doby pojištění stanovené v § 40 odst. 1 písmeno f) a odst. 2 zákona: Potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod u pojištěnce ve věku nad 28 let činí pět roků a zjišťuje se z období před vznikem invalidity, a to z posledních deseti roků před vznikem invalidity. U pojištěnce staršího 38 let se podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v období posledních 20 let před vznikem invalidity; potřebná doba pojištění činí přitom 10 roků. **Pouze pokud získá žalobkyně potřebnou dobu pojištění v rozhodném období, bude jí přiznána i výplata invalidního důchodu.**
16. Soud ještě podotýká, že již při vydání rozhodnutí ČSSZ ze dne 18.1.2018 došlo k evidentní písařské chybě v č.j.(číslo jednací) tohoto rozhodnutí ze dne 18.1.2018 (založeno v dávkovém spisu), kdy bylo uvedeno č.j....., tudíž správně mělo být uvedeno č.j. takto - a tato písařská chyba nebyla odstraněna ani v řízení o námitkách žalobkyně proti rozhodnutí ze dne 18.1.2018.
17. O náhradě nákladů řízení (**výrok II. rozsudku**) bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s.ř.s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce však nepožadoval žádné náklady tohoto řízení, proto bylo rozhodnuto, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.). Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a nepřípustnost kasační stížnosti je uvedena v § 104 s.ř.s.

Plzeň 22. července 2019

JUDr. Alena Hocká v.r.
samosoudkyně